

Van voor naar achter, van links naar rechts...

Leo van der Heijden

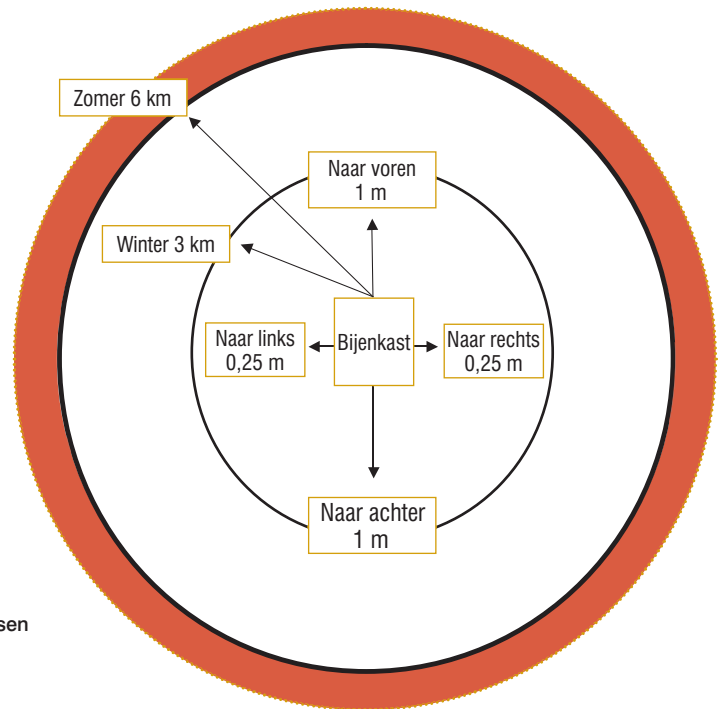
Kan ik van de winterzit gebruik maken om m'n kasten (even) te verplaatsen? Ook over de mogelijkheden in de zomer leven er best wat vragen. Van Leo een serie adviezen met het 'waarom' erbij, om ze nooit weer te vergeten

Stel, je wilt je bijenstal verbouwen of een verfje geven. Wat doe je met de kasten? Het makkelijkst is het om de bijenvolken naar een andere locatie te brengen; de klus op de bijenstand uit te voeren en daarna de volken terug te plaatsen. Om terugvliegen te voorkomen moeten de kasten verplaatst worden over een afstand van minstens twee keer de straal van het gebied dat de bijen kennen. 's Zomers is dit gebied groter dan in de winter. Als er weinig dracht is zullen de bijen veel verder vliegen dan bij goede dracht dicht bij huis. Bij mooi warm weer komen ze verder dan bij kou, harde wind en regen. Vuistregel: in de winter 3 km en in de zomer 6 km. Maar de lokale dracht en het weer, tot drie weken voor de verplaatsing, bepalen of deze afstanden voldoende zijn. Kies bij twijfel liever een grotere afstand. Na vier weken zijn alle vliegbijen vervangen door een nieuwe generatie en kunnen de kasten zonder problemen terug.

Of bij huis verplaatsen?

Gaat het om maar een paar volken, dan kan men ze ook elke dag een klein stukje verplaatsen. Met één bijenvolk is dat eenvoudig. Die bijen kunnen niet vervliegen naar een ander volk. De afstand waarover men zo'n volk verplaatst, kan daarom groter zijn dan de afstand waarover men meerdere kasten tegelijk kan verzetten. Dan moet vervliegen zeker worden voorkomen. De volgorde waarin de kasten staan moet daarom hetzelfde blijven. Het helpt als iedere kast zich duidelijk onderscheidt van de rest. Breng

Schematische weergave afstanden bij het verplaatsen van een bijenkast.

daarom een week tevoren boven het vlieggat een duidelijk herkennings-teken aan. Gebruik daarvoor simpele figuren van flink formaat in verschillende effen basiskleuren die de bijen kunnen zien (geen rood dus). Als de kasten dicht naast elkaar staan is de afstand waarover een bijenvolk naar links of naar rechts verplaatst kan worden beperkt. Hebben de kasten een duidelijk kenmerk, bijvoorbeeld een blauw vierkant naast burens met een gele cirkel of een witte driehoek, dan kunnen we ze tot een halve meter naar links of naar rechts verschuiven. Staan de kasten zonder kenmerk vlak naast elkaar, dan is de zijdelingse verplaatsing gelijk aan de ruimte tussen de kasten. Maar recht naar voren of naar achteren verhuizen kan met een meter per keer. Houd de kasten wel in dezelfde volgorde en op dezelfde hoogte boven de grond. Een volgende verplaatsing pas uitvoeren als alle vliegbijen zijn ingevlogen!

's Winters

In de winter, als de bijen minimaal vier tot vijf weken niet hebben gevlogen, kunnen de kasten vrij worden verplaatst ongeacht de afstand tot de oorspronkelijke standplaats. Doordat de bijen

Plank

Het helpt om na het verplaatsen een hindernis voor de vliegopening te zetten: een plank, een stuk glas bijvoorbeeld. De bijen merken dat er iets veranderd is en reageren door zich weer te oriënteren. Dit is een hulpmiddel als de temperatuur aan de hoge kant is en de bijen verleid om buiten te komen. Hebben ze een keer gevlogen, dan kan de hindernis weer verwijderd worden. Meestal vliegen de bijen niet meer terug als ze een tijdlang binnen hebben gezeten maar soms wel. Voor bijen gelden geen absolute waarheden.

lang binnenzaten, gaan ze zich opnieuw oriënteren. Ook de volgorde kan dan worden veranderd. Verplaats niet als het vriest en stoot de kasten niet. De bijen moeten op de wintertros blijven zitten om onderkoeling te voorkomen. Als in de winter de bijen niet of maar weinig vliegen, kunnen ze ook opgesloten worden, tot meer dan een week. Zorg wel voor genoeg ventilatie en zet de kasten in de schaduw. De kasten wel in dezelfde volgorde terugzetten. Voor verplaatsen de kasten sluiten zodra er niet meer wordt gevlogen. Het verplaatsen kan dan aansluitend in de de avond of de volgende ochtend vroeg.